

**Stanowisko
Zgromadzenia Ogólnego
Śląskiego Związku Gmin i Powiatów
z dnia 6 grudnia 2019 r.**

w sprawie: **utworzenia Funduszu Sprawiedliwej Transformacji w nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej w latach 2021-2027**

Zgromadzenie Ogólne Śląskiego Związku Gmin i Powiatów wyraża poparcie dla idei utworzenia Funduszu Sprawiedliwej Transformacji, jako istotnego źródła finansowania transformacji energetycznej i gospodarczej regionów Unii Europejskiej, znajdujących się w okresie przejściowym - z gospodarek opartych na węglu do gospodarek niskoemisyjnych. Naszym zdaniem Fundusz Sprawiedliwej Transformacji (*ang. Just Transition Funds*) powinien odpowiadać na szereg nadchodzących wyzwań, które stoją przed województwem śląskim oraz innymi regionami węglowymi w związku z procesami stopniowej dekarbonizacji ich gospodarek.

Województwo śląskie jest jednym z 41 regionów węglowych (górnicych lub pogórnicych) istniejących w państwach członkowskich Unii Europejskiej, w którym zatrudnienie w branży energetycznej oraz wydobywania węgla wynosi 82,5 tys. osób, co stanowi aż 35% zatrudnienia w całym europejskim sektorze węglowym i około 73% zatrudnienia w sektorze energetyczno-węglowym w Polsce. Wieloletnia dominacja górnictwa i ciężkiego przemysłu w gospodarce województwa śląskiego - mimo trwających od lat wysiłków i wielu pozytywnych zmian – ciągle skutkuje negatywnymi zjawiskami w przestrzeni i środowisku przyrodniczym, w tym m.in. dużą liczbą terenów zdegradowanych, które wymagają kosztochłonnej rewitalizacji (oraz przywrócenia do użytkowania i nadania im nowych funkcji). Skalę wyzwań w zakresie ww. transformacji przed jakimi stoi województwo śląskie obrazuje nie tylko konieczność znalezienia bądź ugruntowania nowego profilu gospodarczego regionu, ale również konieczność ograniczenia emisji gazów cieplarnianych o 40% do roku 2030 oraz o 80% do roku 2050.

Uważamy, iż bardzo istotnymi cechami Funduszu Sprawiedliwej Transformacji powinny być przede wszystkim:

- a) zdolność do funkcjonowania Funduszu w wieloletnim horyzoncie czasu (zdecydowanie przewyższającym jedną czy dwie perspektywy finansowe Unii Europejskiej),
- b) zasobność finansowa Funduszu adekwatna do skali wyzwań transformacji (zapowiadana w publicznej debacie kwota 5 mld euro wydaje się dalece niewystarczająca) oraz jego komplementarność względem interwencji innych, ważniejszych polityk i funduszy wspólnotowych, co oznacza, że środki Funduszu w perspektywie 2021-2027 nie powinny

pochodzić z ograniczenia i tak już zapowiadanych jako istotnie mniejsze w stosunku do aktualnej perspektywy finansowej 2014-2020 środków Polityki Spójności oraz Wspólnej Polityki Rolnej,

c) dystrybucja środków Funduszu na poziomie regionalnym.

Jesteśmy przekonani, że taki model działania Funduszu Sprawiedliwej Transformacji pozwoli na uzyskanie najwyższej efektywności wydatkowania środków i realnie wzmocni proces stopniowej transformacji regionów takich jak województwo śląskie.

Grażyna Dziedzic
Przewodnicząca
Zgromadzenia Ogólnego